



1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/24/2019.
Iktatószám: VJ/24-60/2019.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Oppenheim Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi utca 12.; eljáró ügyvéd: dr. F. G.) által képviselt **XLCEE-Holding Gmbh** (Römerstrasse 39. 4600 Wels, Ausztria) bejelentő által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indított versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén az Oppenheim Ügyvédi Iroda által képviselt **IMV KIKA Alpha Kft.** (2400 Budaörs, Kinizsi utca 5.), **IMV KIKA Beta Kft.** (2400 Budaörs, Kinizsi utca 5.), **IMV KIKA Ingatlankezelő Kft.** (1135 Budapest, Lehel utca 51.) és **KIKA Lakberendezési Kft.** (1135 Budapest, Lehel utca 51.) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy az XLCEE-Holding GmbH-nak az IMV KIKA Alpha Kft., az IMV KIKA Beta Kft., az IMV KIKA Ingatlankezelő Kft. és a KIKA Lakberendezési Kft. feletti közvetlen egyedüli irányításszerzésével megvalósuló összefonódása nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet elektronikusan kell benyújtani a Gazdasági Versenyhivatalnál, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek, melynek eljárásában a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) Az XLCEE-Holding GmbH (a továbbiakban: Bejelentő) 2019. április 26. napján kelt üzletrész adásvételi szerződésekkel (a továbbiakban: Megállapodás) ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozásoktól (a továbbiakban: Eladói Csoport) megvásárolta az IMV KIKA Alpha Kft., az IMV KIKA Beta Kft., az IMV KIKA Ingatlankezelő Kft. és a KIKA Lakberendezési Kft. (a továbbiakban együtt: KIKA Csoport) üzletrészeinek 100 százalékát. A Megállapodás részeként a Bejelentő az Eladói Csoporttól megszerzi annak romániai, szlovákiai és csehországi székhelyű egyes

vállalkozásait, a Bejelentő nyilatkozata szerint azonban ezek egyike sem ért el nettó árbevétel Magyarországon területén.

- 2) A Bejelentő a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2019. június 20-án a KIKA Csoport tagjai üzletrészeinek megszerzésével megvalósuló ügyletet – mint vállalkozások összefonódását - bejelentette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
- 3) A Gazdasági Versenyhivatal 2019. június 27-én a Tpv. 43/N. § (1) bekezdés a) pontjának és a Tpv. 67. § (4) bekezdés b) pontjának alkalmazásával az összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67. § (4) bekezdés b) pontjának első fordulója alapján. Az összefonódás-bejelentés ugyanis nem felelt meg a Tpv. 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, mert az összefonódás-bejelentési űrlap nem tartalmazott elégséges információt ahhoz, hogy egyértelmű, objektív és ellenőrizhető adatok alapján elvégezhető legyen az összefonódás-bejelentésben megjelölt érintett piacok, illetve érintett piaci részesedések meghatározása, mely információk hiányában nem végezhető el az 1) pont szerinti ügylet várható versenyhatásainak értékelése.
- 4) A Bejelentő nyilatkozata szerint a bejelentett ügylettel megszerzett KIKA Csoport, továbbá a romániai, szlovákiai és csehországi székhelyű vállalkozások együttes és országokként külön-külön számított forgalmára tekintettel a Megállapodással megvalósuló teljes ügylet (mint egységes összefonódás) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján nem bejelentés köteles. A Megállapodás kapcsán Ausztria, Románia, Szlovákia és Csehország versenyhatósága előtt indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az XXXLutz Csoport

- 5) A Bejelentő az XXXLutz KG által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: XXXLutz Csoport) tagja. A Bejelentő nyilatkozata szerint az XXXLutz KG két tulajdonosa, és az azok által irányított vállalkozások sem aktívak Magyarországon.
- 6) Az XXXLutz Csoport meghatározó tevékenysége a bútort-, világítási eszköz- és egyéb háztartásviteli cikkek kiskereskedelme, mely tevékenységét Mömax és Möbelix elnevezésű áruházaiiban Európa számos országában végzi.
- 7) Magyarországon az XXXLutz Csoport 1999 óta van jelen, jelenleg 10 Mömax és 7 Möbelix áruház üzemeltet Budapesten és több vidéki városban (Miskolcon, Nyíregyházán, Debrecenben, Szegeden, Kecskeméten, Győrben, Pécsen és Sopronban).
- 8) Az XXXLutz Csoport magyarországi áruházaiiban széles áruválasztékkal rendelkezik mind a bútorok (ágyak, kanapék, fotelok, asztalok, székek, szekrények, konyhabútorok stb.), mind a világítási eszközök (álló lámpák, asztali lámpák, fali lámpák, dolgozószobába való lámpák) tekintetében. Mindezek mellett az áruházaknak széleskörű termékkínálatuk van az egyéb háztartásviteli termékekből (lakástextíliák, konyhai és háztartási felszerelések,

szőnyegek és egyéb padlóburkoló anyagok, dekorációs termékek) is. Az XXXLutz Csoport forgalmának túlnyomó részét (70-80 százalékát) a bútorok teszik ki.

- 9) Az XXXLutz Csoport Magyarország területén az összefonódás létrejöttének (a Megállapodás aláírásának) időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt (2017. április 1. és 2018. március 31. közötti) üzleti évben – a vállalkozáscsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

A KIKA Csoport

- 10) A KIKA Csoport meghatározó tevékenysége szintén a bútor-, világítási eszköz és egyéb háztartásviteli cikkek kiskereskedelme, melyet a KIKA Lakberendezési Kft. végez, melyen belül forgalmának meghatározó részét (mintegy kétharmadát) az XXXLutz Csoporthoz hasonlóan a bútorok jelentik. A csoportba tartozó további három vállalkozás kizárólag a KIKA Lakberendezési Kft. részre nyújt az üzleti tevékenységét támogató (ingatlan bérbeadási és üzemeltetési) szolgáltatásokat.
- 11) Magyarországon a KIKA Csoport 2000 óta van jelen, jelenleg 6 bútoráruházat működtet. Ezek közül kettő Budapesten (a Lehel úton és Soroksáron), egy Budapest közvetlen vonzáskörzetében (Budaörsön), további három áruház pedig Győrben, Debrecenben és Pécsen található.
- 12) A soroksári és a budaörsi KIKA áruház épületében üzemelteti a KIKA Csoport az Abra Bútor brand-et (a továbbiakban: Abra áruházak), melynek termékkínálata jellemzően Lengyelországban gyártott bútorokra és háztartási kiegészítőkre terjed ki. Az Abra áruházak házhozzállítási szolgáltatást is biztosítanak, valamint működtetnek webshopot is.
- 13) A KIKA Csoport Magyarország területén az összefonódás létrejöttének (a Megállapodás aláírásának) időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt (2017.) üzleti évben – a vállalkozáscsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

III.

A bútor-, világítási eszköz- és egyéb háztartásviteli cikkek kiskereskedelmének főbb jellemzői

- 14) A bútorok, világítási eszközök és egyéb háztartásviteli cikkek (a továbbiakban együtt: lakberendezési termékek) kiskereskedelmével nagyszámú vállalkozás foglalkozik Magyarországon. A forgalmazott termékportfólióban azonban jelentős különbségek vannak az egyes vállalkozások között.
- 15) A KIKA Csoport által működtetett KIKA áruházak (beleértve az Abra áruházakat is) és az XXXLutz Csoport által működtetett Möbelix és Mömax áruházak mellett a JYSK Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: JYSK) lakberendezési áruházai és az IKEA Lakberendezési Kft. (a továbbiakban: IKEA) Budapesten lévő lakberendezési áruházai is a lakberendezési termékek teljes választékát forgalmazzák. A piaci vélemények alapján a JYSK konkrét áruválasztéka, a minőség és ezzel összefüggésben termékeinek árfekvése a

Möbelix és a Mömax áruházakéhoz hasonlatos, míg a KIKA áruházaké inkább az IKEA áruházakéhoz.

- 16) A barkácsáruházak közül a Praktiker Építési- és Barkácspiacok Magyarország Kft. (a továbbiakban: Praktiker) által működtetett áruházak egyéb termékek mellett szintén a lakberendezési termékek teljes választékát forgalmazzák. Az OBI Hungary Retail Kft. (a továbbiakban: OBI) barkács áruházai bűtort nem forgalmaz, az azon kívűli lakberendezési termékeknek azonban a teljes választéka megtalálható az OBI áruházakban.
- 17) Bűtorok kiskereskedelmével az elűzűeken túlmenűen tűbb kisebb vállalkozás is foglalkozik (űgy pl. az Alpha Bűtor Kft., Negyedi Kereskedelmi és Szolűgáltató Kft., a Fűnix Bűtorszalón Kft., a Balla Bűtor Kft., az RS Bűtorpiac Kft., a BRW Bűtorház Kft. és a WORE Hungary Kft.) Ezek a vállalkozások bűtoron kívűl más lakberendezési terméket nem vagy csak elenyészű műrtékben árusítanak.
- 18) A nagy kereskedelmi láncok (mindenek elűtt az Auchan és a Tesco) a bűtorok között csak speciális választékokat (kerti bűtorok, irodai székek, kisszekrények) forgalmazznak, az egyéb lakberendezési termékeknek azonban a teljes választéka megtalálható a kínálatukban.
- 19) A felek Kűzponti Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) adatai alapján készített becslűsei szerint a lakberendezési termékek vonatkozásában az egyűttes piaci részesedűsűk orszűgosan, valamint Budapest, Pécs, Gyűr és Debrecen telepűlések 60 kilométeres kűrzeteiben is 20% alatti.
- 20) A bűtoroknak a KSH által kűzűtett 2018. űvi orszűgos kiskereskedelmi forgalma 192 milliárd forint volt, melybűl az XXXLutz Csoport 0-10 szűzalék kűzűtti, a KIKA Csoport 10-20 szűzalék kűzűtti műrtékben részesedett, egyűttes részesedűsűk azonban nem űrte el a 20 szűzalékot. A tűbbi, a lakberendezési cikkek teljes választékát forgalmazű vállalkozás kűzűl az IKEA 10-20, JYSK 10-20, a Praktiker pedig 0-10 szűzalék kűzűtti műrtékben részesedett a magyarorszűgi bűtor kiskereskedelmi forgalombűl.
- 21) A bűtorokon kívűl a két vállalkozás csoport által forgalmazott termékek (a továbbiakban: egyéb termékek) kűzűl – szintén a KSH űsszforgalmi adatai alapján, a vizsgálat számításai szerint – a világítási eszközűk esetében az XXXLutz Csoport űs a KIKA Csoport egyűttes részesedűse a magyarorszűgi kiskereskedelmi forgalombűl kevesebb, mint 10 szűzalék. Az egyéb háztartásviteli cikkek teljes kűrűre nézve nem áll rendelkezűsűre KSH adat, az azon belűli egyes termék csoportok kűzűl (lakástextiliák, szűnyegek űs egyéb padlűburkolű anyagok) azonban igen, amelyek alapján a két vállalkozás csoport egyűttes részesedűse a magyarorszűgi kiskereskedelmi forgalombűl szintén 10 szűzalék alatti. A konyhai űs háztartási felszerelűsek esetében a vizsgálű által bekűrt adatok alapján a lakberendezűsi áruházak (KIKÁ, Műbelix, Műmax, IKEA, JYSK) egyűttes magyarorszűgi kiskereskedelmi forgalmábűl az XXXLutz Csoport űs a KIKÁ Csoport egyűttes részesedűse 10-20 szűzalék kűzűtti.¹ A tűbbi egyéb termékek a lakberendezűsi áruházak teljes forgalmának csak csekűly hányadát teszik ki.

¹ Amely tűnylegesen csak kisebb lehet, mert egyéb vállalkozások (barkácsáruházak, kiskereskedelmi láncok) is űrtékesítnek ilyen termékekűt, akiknek az adatait a becslűs nem tartalmazta.

IV.

A piaci szereplők álláspontja

- 22) A vizsgáló a Tpv. 64/B. § (6) bekezdése alapján 12 lakberendezési termékek (illetve azok egy részének) kiskereskedelmével foglalkozó vállalkozást keresett meg adatkéréssel a tényállás tisztázása érdekében.² Az adatkérések kiterjedtek az adott vállalkozás forgalmi adataira a lakberendezési termékek főbb csoportjai tekintetében, az érintett áru- és földrajzi piac meghatározásával és az azokon folyó versennyel, valamint az összefonódásnak a versenyre gyakorolt várható hatásával kapcsolatos kérdésekre.
- 23) Az érintett árupiac tekintetében a piaci szereplők álláspontja nem volt egységes, a többség azonban inkább a lakberendezési termékek piacának szegmentálása mellett hozott fel érveket. Az online értékesítéssel összefüggésben véleményt nyilvánítottak, azt egyre erősödő jelentőségűnek minősítették, és nem látták szükségesnek az offline értékesítéstől elkülönült piacnak tekinteni. Volt olyan vélemény is, hogy a lakberendezési termékek teljes választékát forgalmazó vállalkozások a többi forgalmazótól elkülönült árupiacon helyezkednek el.
- 24) Az érintett földrajzi piacra nézve szintén nem volt egységes a piaci szereplők álláspontja. Az országosan forgalmazó vállalkozások (ideértve az IKEA-t is) az országos földrajzi piac mellett hoztak fel érveket, és ezzel összefüggésben is hivatkoztak az online értékesítés növekvő szerepére. Ezzel szemben a kizárólag bútorok értékesítésével foglalkozó vállalkozások inkább a helyi piacok mellett érveltek. Az országos földrajzi piac mellett érvelő, áruházzal kizárólag Budapesten rendelkező IKEA azt is jelezte, hogy marketing tevékenysége az ország egész területére kiterjed, és annak célcsoportja – lakóhelytől függetlenül – valamennyi fogyasztó típust lefedi. Utalt arra is, hogy kimutatásai szerint vásárlói 10-20 százalékának lakhelye 100 kilométernél messzebb van a felkeresett áruháztól, melyen belül a vásárlók közel 10 százalékának lakhelye 150 kilométernél is távolabb van.
- 25) A megkeresett piaci szereplők egységesen úgy nyilatkoztak, hogy a lakberendezési termékek kiskereskedelmében rendkívül erős a verseny. A kizárólag bútorértékesítéssel foglalkozó vállalkozások többsége utalt arra, hogy egyre nehezebben tudja felvenni a versenyt a nagyobb vállalkozásokkal, mindenekelőtt azért, mert azok a nagyobb összegű megrendeléseikre tekintettel olcsóbban tudják beszerezni az árukat.
- 26) A nagyobb vállalkozások közül a JYSK és a Praktiker, a kisebb (gyakorlatilag kizárólag bútorértékesítéssel foglalkozó) vállalkozások közül pedig több is aggályokat fogalmazott meg az összefonódással kapcsolatosan. A JYSK és a Praktiker álláspontja szerint az összefonódást követően az XXXLutz Csoport erőfölényes helyzetbe kerül majd, ami piaci szereplők kiszorulásával, a piacra lépés megnehezülésével, illetve a versenytársaktól független, a fogyasztók számára hátrányos árazással járhat. Mindezt azonban konzisztens érveléssel nem támasztották alá. A kisebb vállalkozások mindenekelőtt a jelenlegi versenyhelyzettel kapcsolatosan is megfogalmazott aggállyal összefüggésben azt

² IKEA, JYSK, Praktiker, OBI, valamint a 17) pontban említett vállalkozások.

hangsúlyozták, hogy az XXXLutz Csoportnak a jelentős mértékű bővülése tovább erősíti annak a nagyobb beszerzési mennyiségből adódó versenyelőnyét.

V.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

- 27) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen irányítási jogot szerez valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett.
- 28) A Tpv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik.
- 29) A Megállapodás révén a Bejelentő megszerzi a KIKA Csoportba tartozó négy vállalkozás üzletrészeinek 100-100 százalékát, miáltal a Tpv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja alapján mind a négy vállalkozás közvetlen egyedüli irányítójává válik. Miután pedig e négy vállalkozás jelenleg ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozik [lásd 1) pont], és így egymástól nem független, az 1) pont szerinti ügylet, mint több egymástól nem független vállalkozás feletti közvetlen irányításszerzés a Tpv. 23. § (1) bekezdésének b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 30) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy jóllehet a Megállapodásnak (és így az összefonódásnak is) részét képezik romániai, szlovákiai és csehországi székhelyű vállalkozások feletti irányításszerzések is, azok a jelen eljárásnak – összhangban a bejelentés tartalmával – nem kell, hogy részét képezzék. A Versenytanács gyakorlata szerint ugyanis: *„Amennyiben az összefonódás egyidejűleg olyan külföldi vállalkozás feletti irányításszerzésre is kiterjed, amelynek nincsen magyarországi nettó árbevétele, akkor a formailag Tpv. 23. § (1) bekezdése b) pontja szerinti egységes összefonódás [...] ezen külföldi eleme tekintetében a GVH eljárása nem merülhet fel [...]”*.³ Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az előzőek alkalmazhatóságának további szükséges feltétele, hogy az egységes összefonódás ne érintsen olyan országot, amely Magyarországgal azonos földrajzi piacon helyezkedik el, ami a jelen esetben a később részletezettek szerint fennáll.

Küszöbértékek

- 31) A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a

³ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 6/2017. közleménye az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárással kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről (a továbbiakban: 6/2017. közlemény) 188. pont.

tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.

- 32) A Tpv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tpv. 27. § (2) bekezdése szerint a vállalkozások nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott áruból az előző üzleti évben elért nettó árbevételre kell figyelembe venni. A Tpv. 27. § (6) bekezdése alapján a nettó árbevétel az összefonódás-bejelentés benyújtásának időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.
- 33) A Tpv. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, az ilyen vállalkozást más vállalkozáscsoport egy vagy több tagjával közösen irányító vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpv. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 34) Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen egyedüli irányítást szerző Bejelentő, valamint az előzőek szerint irányítása alá kerülő négy vállalkozás, mire tekintettel az összefonódással érintett vállalkozáscsoportnak az XXXLutz Csoport és KIKA Csoport minősül.
- 35) Az összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak az összefonódás létrejöttének időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti éveiben a Tpv. fent hivatkozott rendelkezései szerint számított nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá mind két vállalkozáscsoporté az egymilliárd forintot, ezért az összefonódást be kellett jelenteni a Gazdasági Versenyhivatalhoz.
- 36) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az XXXLutz KG irányítási viszonyaitól függően az irányítást szerző Bejelentő vállalkozáscsoportja elvileg szélesebb lehet az XXXLutz Csoportnál, ha valamelyik tulajdonosa egyedül irányít; illetve a tulajdonosok közös irányítása esetén azok vállalkozáscsoportjai érintett vállalkozáscsoportoknak minősülnének. Az eljáró versenytanács azonban szükségtelennek tartotta az XXXLutz KG irányítási viszonyainak feltárását, mert a Versenytanács gyakorlata szerint „*Szükségtelen az érintett vállalkozáscsoport egyértelmű meghatározása, ha annak hiányában is megállapítható az összefonódás-bejelentési kötelezettség fennállása, a beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya, és a hatáskör (joghatóság).*”⁴ Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az előzőek értelemszerűen alkalmazhatók akkor is, ha nem adott érintett vállalkozáscsoport terjedelméről, hanem az érintett vállalkozáscsoportok köréről van szó (mint abban az esetben, ha az XXXLutz KG közös irányítás alatt állna). A jelen esetben a

⁴ 6/2017. közlemény 59. pont.

fenti feltételek mindegyike teljesül. A bejelentési kötelezettségre vonatkozó feltétel előző pont szerinti teljesülése mellett az sem kérdéses, hogy az XXXLutz Csoportnál tágabb érintett vállalkozáscsoport, illetve további vállalkozáscsoportok figyelembe vétele nem vezetne többlet versenyproblémához, mert az XXXLutz KG esetleges irányítói és az azok által irányított vállalkozások sem aktívak Magyarországon, és az érintett földrajzi piac a később részletezettek szerint nem szélesebb Magyarország egész területénél. A joghatóság tekintetében pedig önmagában a Megállapodás révén irányítás alá kerülő, magyar, román, szlovák és cseh vállalkozások forgalma kizárja a Bizottság joghatóságát.

VI.

Az összefonódás értékelése

- 37) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális és portfólió hatásait vizsgálja.⁵
- 38) A Tpv. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

Az érintett piac

- 39) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 40) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak.

Árupiac

- 41) A jelen összefonódás esetében az eljáró versenytanács az összefonódás résztvevőinek tevékenységeire tekintettel a lakberendezési termékek körében vizsgálta, hogy mi minősül érintett árupiacnak. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint szemben más

⁵ Lásd: A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 7/2017. közleménye az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság feltételről (a továbbiakban: 7/2017. közlemény) III. rész.

kiskereskedelmi tevékenységekkel (pl. élelmiszerek, műszaki fogyasztási cikkek), amelyek esetében az azok értékesítésével foglalkozó vállalkozások jellemzően az egyes termékek teljes választékát forgalmazzák, a lakberendezési termékek kiskereskedelmében több egymástól lényegesen eltérő üzlet típus van: a lakberendezési termékek valamennyi típusát forgalmazó áruházak, a gyakorlatilag csak bútorokat forgalmazó üzletek, a bútorokat nem vagy csak minimális mértékben, de az egyes lakberendezési termékek teljes választékát forgalmazó áruházak.

- 42) Az előzőekre tekintettel a lakberendezési termékek esetében nem alkalmazható a Versenytanácsnak az a gyakorlata, hogy a kiskereskedelmi értékesítés az értékesített termékek közötti keresleti helyettesítés hiányában is a kínálati helyettesítésre tekintettel egységes árupiacot alkot.⁶ Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az előzőek szerinti eltérő jellegű üzlet típusokra tekintettel mindenképpen elkülönült árupiacot alkotnak a bútorok és az egyéb termékek. Az eljáró versenytanács annak eldöntését nem tartotta szükségesnek, hogy ez utóbbi egységes árupiacnak minősül-e, mert az azokat forgalmazó vállalkozások az egyes termékfajták teljes körét forgalmazzák, így erre a termékkörre is érvényes lehet a Versenytanács fent hivatkozott gyakorlata, vagy azon belül vannak elkülöníthető árupiacok. A később részletezettek szerint ugyanis egyik feltételezés mellett sem mutatkoztak káros versenyhatások.
- 43) Az eljáró versenytanács – a megkeresett piaci szereplők véleményeire is tekintettel – nem látta indokoltnak egymástól elkülönült árupiacoknak tekinteni a lakberendezési termékek offline és online értékesítését sem. Szintén nem látta indokoltnak az eljáró versenytanács elkülönült árupiacnak minősíteni a lakberendezési termékek teljes választékát (a bútorokat és az egyéb termékeket is) forgalmazó áruházakat. Ezt a megkülönböztetést ugyanis álláspontja szerint megfelelően érvényre juttatja a bútorok, valamint az egyéb termékek, illetve azon belül a főbb árucsoportok egymástól elkülönült árupiacokként történő kezelése. A verseny ugyanis, bár egyes vállalkozások között, de mindig adott érintett árupiacon folyik.

Földrajzi piac

- 44) A tapasztalatok alapján a fogyasztók jellemzően a lakóhelyük nem túl távoli környezetében lévő üzleteket részesítik előnyben a lakberendezési cikkek vásárlásakor, ami helyi földrajzi piacok léte mellett szól. Az eljáró versenytanács azonban – figyelemmel a megkeresett piaci szereplők véleményeire is – több olyan körülményt azonosított, amelyek arra utalnak, hogy a lakberendezési termékek, azon belül is a bútorok piaca valószínűleg országos.
- 45) Egyrészt a piacon jelenlévő nagyobb, és így a piac működésére nyilvánvalóan erőteljesebb hatást gyakorló szereplők áruikat Magyarország egész területén forgalmazzák, és áruházaiukban országosan egységes marketing stratégiát alkalmaznak: reklámkampányaik országosak, az ország egész területén azonos arculattal, színvonalon és áron értékesítik termékeiket. Mindez igaz az áruházzal kizárólag Budapesten (illetve Budaörsön) jelen lévő IKEA esetében is (amely a szállítási költségeit is csökkentette 2018-ban).
- 46) Másrészt – miként azt a megkeresett piaci szereplők többség kiemelte – a lakberendezési termékek körében erősen növekvő súlyú az online vásárlás aránya, mely tekintetében a

⁶ Lásd az élelmiszerek esetében VJ/106/2012., a műszaki fogyasztási cikkek esetében VJ/3/2019.

fogyasztók adott vállalkozás esetében országosan ugyanazon ajánlattal szembesülnek, illetve az is lényeges körülmény, hogy a növekvő arányú online kereskedelem a piaci szereplők kínálatának és árainak összehasonlítását is elősegíti.

- 47) Harmadrészt a bútorokat a fogyasztók többsége hosszú távra szerzi be, ezért vásárlási döntéseiket hosszabb kiválasztási folyamat előzi meg, amely során hajlandóak akár nagyobb távolságról történő beszerzésre is.
- 48) Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint a bútorok kiskereskedelmi értékesítése esetében a legrealisabb, hogy Magyarország egész területe az érintett földrajzi piac, azonban ahogy az később kifejtésre kerül, a regionálisan értelmezett piacokon sem várhatóak káros hatások, ezért ennek egyértelmű eldöntését nem látta feltétlenül szükségesnek. Az eljáró versenytanács az egyéb lakberendezési termékek esetében szintén szükségtelennek tartotta a földrajzi piac egyértelmű meghatározását, mert a később részletezettek szerint az esetlegesen az országosnál szűkebb helyi piacokon sem valószínűsíthető káros versenyhatások felmerülése.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatás

- 49) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Ekkor az összefonódás miatt csökken az egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci részesedése, miáltal jelentős mértékben is csökkenhet a verseny.
- 50) Az XXXLutz Csoport és a KIKA Csoport azonos tevékenysége a bútorok és az egyéb lakberendezési termékek kiskereskedelmi forgalmazása.
- 51) A két vállalkozáscsoport együttes részesedése a bútorok kiskereskedelmi forgalmából Magyarországon nem haladja meg azt a mértéket (20 százalék), amely felett a 7/2017 közlemény 22. pontja szerint felmerülhetnek beavatkozásra okot adó horizontális hatások.
- 52) Az egyéb termékek közül a világítási eszközök, a lakástextíliák, valamint a szőnyegek és egyéb padlóburkoló anyagok esetében a két vállalkozáscsoport együttes részesedése azok magyarországi kiskereskedelmi forgalmából szintén kevesebb, mint 20 százalék, így ezek esetében országos földrajzi piacot feltételezve nyilvánvalóan nem kell számolni káros horizontális hatással. A további egyéb termékekre nézve nem állnak rendelkezésre pontos adatok a piaci részesedésekre, figyelemmel azonban arra, hogy az értékesítésükkel foglalkozó vállalkozások ezeknek a termékeknek a teljes körét forgalmazzák, gyakorlatilag kizárható, hogy azok esetében az XXXLutz Csoport és a KIKA Csoport együttesen versenyaggályokra okot adó együttes piaci részesedéssel rendelkezne. Ezen termékeknek az egyéb termékekből való csekély részesedése, és az ismert piaci részesedésű termékek 20 százaléknál lényegesen alacsonyabb piaci részesedése alapján az pedig teljesen egyértelmű, hogy az egyéb termékek egésze, mint lehetséges érintett árupiac esetében az országos piaci részesedés nem éri el a 20 százalékot.
- 53) Az országosan igen alacsony piaci részesedésre, és az országos piac irányába mutató fentebb hivatkozott körülményekre (a forgalom túlnyomó részét adó üzletláncok országosan egységes marketing stratégiájára, az online értékesítés egyre növekvő

szerepére) is tekintettel az eljáró versenytanács úgy ítélte meg, hogy gyakorlatilag kizárható olyan esetleges helyi földrajzi piacok léte, amelyeken az összefonódás káros horizontális hatással járna. Erre utalnak a felek által a regionális piacokra becsült részesedések is, illetve az, hogy a felek és több jelentős, országosan aktív piaci szereplő is országosan egységesen alakítja árazását és nem valószínűsíthető, hogy ezen jelen összefonódás változtatna, ezért az országosan értelmezett verseny hatása a szűkebben értelmezett földrajzi piacokon is érvényesülni tud.

- 54) Az eljáró versenytanács nem tartotta reálisnak a széles portfólióval rendelkező áruházláncokra szűkíteni az érintett piacot, illetve ezt feltételezve sem valószínűsített káros versenyhatásokat, mivel a portfóliójukba tartozó valamennyi termék kategóriában nagyszámú, különböző választékkal és üzleti modellel működő versenytárral szembesülnek, és portfóliójukba tartozó mindegyik termék kategóriájában a beavatkozásra okot adó küszöb alatti a piaci részesedésük, valamint a két érintett vállalkozáscsoport áruházai az áruválasztékuk és minőségi jellemzőik szerint egymás távolabbi versenytársai: a KIKA inkább az IKEA, a XXXLutz Csoport áruházai pedig a JYSK közelebbi versenytársának tekinthető, amelyekkel való verseny az összefonódást követően is fennmarad.

Vertikális- és portfólió-hatás

- 55) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.). Az eladókénti magas érintett piaci részesedés a vevő oldali versenytársak, a vevőnkénti magas részesedés pedig az eladói oldali versenytársak hátrányos helyzetbe hozására teremthet lehetőséget és érdekeltséget.
- 56) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes és ösztönzött is lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 57) Az érintett vállalkozáscsoportok teljesen azonos tevékenységére tekintettel a jelen összefonódás vertikális- és portfólió-hatással sem jár.

Összegzés

- 58) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpv. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerint határozatában megállapította, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.
- 59) Miután az előzőekben részletesen kifejtettek szerint a jelen összefonódás nem jár a verseny jelentős csökkenésével, az eljáró versenytanács nem osztotta egyes versenytársaknak az

összefonódással kapcsolatos aggályait. Így mindenekelőtt azt, hogy az összefonódás révén az XXXLutz Csoport gazdasági erőfölényes helyzetbe kerülne, azt ugyanis a KIKA Csoporttal együttes érintett piaci részesedései egyértelműen kizárják. A kisebb bútorgalmazó vállalkozásoknak az az aggálya, hogy a bővülő XXXLutz Csoportnak a növekvő beszerzési mennyiségen alapuló esetlegesen alacsonyabb beszerzési árai a fogyasztói árai csökkentésével járnának, annak bekövetkezése esetén a versenytársaknak valóban hátrányos lehet. Az összefonódás vizsgálati eljárások (és általában a versenyjog) célja azonban nem a versenytársak, hanem a verseny védelme. A verseny veszélyeztetettsége azonban ebben az összefüggésben csak akkor merülne fel, ha az XXXLutz Csoport képes lenne a versenytársak kiszorítására alkalmas túlzottan alacsony árakat alkalmazni, ami azonban a két vállalkozáscsoport együttes érintett piaci részesedései, és az érintett piacok egyéb sajátosságai (pl. nagyszámú, különböző üzleti modellel működő versenytárs) alapján nem tekinthető valós veszélynek.

VII.

Eljárási kérdések

- 60) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 44. §-án, illetékessége a Tpv. 45. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. II. fejezet), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 61) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 62) A Tpv. 63. § (4) bekezdésének e) pontja szerint a 67. § (4) bekezdésének b) alapján indított eljárásban az ügyintézési határidő 30 nap, ami a 63. § (1) bekezdése alapján az eljárás megindulásának napján kezdődik, amely nap azonban a Tpv. 64. § (1) bekezdése alapján a napokban megállapított határidőbe nem számít bele. Jelen esetben az eljárás 2019. június 27-én indult. A Tpv. 63. § (8) bekezdésének 10. pontja szerint az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére való felhívásától az azok teljesítéséig terjedő időtartam, továbbá a 11. pontja szerint a 64/B. § (6) bekezdése szerinti felvilágosítás adása, illetve adat, irat szolgáltatás iránti megkereséstől az annak teljesítéséig, de legfeljebb a teljesítésre előírt lejártáig terjedő időtartam (a jelen eljárásban az átlapolások kiszűrésével: 20 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele. A Tpv. 64. § (4) bekezdése alapján a napokban számított nem számít bele az ügyintézési határidőbe a Tpv. 33/B. szerinti igazgatási szünet időtartama. Minderre tekintettel az ügyintézési határidő 2019. augusztus 31-én járna le. Ezen a napon azonban a Gazdasági Versenyhivatalnál a munka szünetel, ezért a Tpv. 64. § (4) bekezdése alapján a következő munkanapon jár le, ami 2019. szeptember 2.
- 63) A Tpv. 80/I. § szerint a jogorvoslatra az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 64) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. §

- (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 65) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 66) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
- 67) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 68) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 69) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

Budapest, 2019. augusztus 1.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

Váczi Nóra s.k.
versenytanácsstag

dr. Kuritár Dávid s.k.
versenytanácsstag